Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформаційні систем та технологій

Лабораторна робота №3

із дисципліни «Безпека інформаційних систем»

Тема: «Дослідження арифметичної системи GF(p). Скінченні поля Галуа»

Виконав:
Студент групи ІА-31
Самелюк А.С.

Перевірив:
Шимкович Л.Л.

Київ-2025

Тема: Дослідження арифметичної системи GF(p). Скінченні поля Галуа.

Хід роботи:

Завдання №1. Побудувати таблицю мультиплікативних циклів елементів M29 із GF(29).

Для побудови таблиці мультиплікативних циклів елементів у полі GF(29) нам потрібно знайти порядок кожного елемента від 1 до 28 у модулі 29. Це включає обчислення множинного складу кожного елемента, поки ми не отримаємо значення, еквівалентне 1. Тобто, для кожного елемента a, шукаємо найменше j таке, що a^j ≡ 1(mod29)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	4	8	16	3	6	12	24	19	9	18	7	14	28	27	25	21	13	26	23	17	5	10	20	11	22	15	1
3	9	27	23	11	4	12	7	21	5	15	16	19	28	26	20	2	6	18	25	17	22	8	24	14	13	10	1
4	16	6	24	9	7	28	25	13	23	5	20	22	1	4	16	6	24	9	7	28	25	13	23	5	20	22	1
5	25	9	16	22	23	28	24	4	20	13	7	6	1	5	25	9	16	22	23	28	24	4	20	13	7	6	1
6	7	13	20	4	24	28	23	22	16	9	25	5	1	6	7	13	20	4	24	28	23	22	16	9	25	5	1
7	20	24	23	16	25	1	7	20	24	23	16	25	1	7	20	24	23	16	25	1	7	20	24	23	16	25	1
8	6	19	7	27	13	17	20	15	4	3	24	18	28	21	23	10	22	2	16	12	9	14	25	26	5	11	1
9	23	4	7	5	16	28	20	6	25	22	24	13	1	9	23	4	7	5	16	28	20	6	25	22	24	13	1
10	13	14	24	8	22	17	25	18	6	2	20	26	28	19	16	15	5	21	7	12	4	11	23	27	9	3	1
11	5	26	25	14	9	12	16	2	22	10	23	21	28	18	24	3	4	15	20	17	13	27	7	19	6	8	1
12	28	17	1	12	28	17	1	12	28	17	1	12	28	17	1	12	28	17	1	12	28	17	1	12	28	17	1
13	24	22	25	6	20	28	16	5	7	4	23	9	1	13	24	22	25	6	20	28	16	5	7	4	23	9	1
14	22	18	20	19	5	12	23	3	13	8	25	2	28	15	7	11	9	10	24	17	6	26	16	21	4	27	1
15	22	11	20	19	5	17	23	26	13	21	25	27	28	14	7	18	9	19	24	12	6	3	16	8	4	2	1
16	24	7	25	23	20	1	16	24	7	25	23	20	1	16	24	7	25	23	20	1	16	24	7	25	23	20	1
17	28	12	1	17	28	12	1	17	28	12	1	17	28	12	1	17	28	12	1	17	28	12	1	17	28	12	1
18	5	3	25	15	9	17	16	27	22	19	23	8	28	11	24	26	4	14	20	12	13	2	7	10	6	21	1
19	13	15	24	21	22	12	25	11	6	27	20	3	28	10	16	14	5	8	7	17	4	18	23	2	9	26	1
20	23	25	7	24	16	1	20	23	25	7	24	16	1	20	23	25	7	24	16	1	20	23	25	7	24	16	1
21	6	10	7	2	13	12	20	14	4	26	24	11	28	8	23	19	22	27	16	17	9	15	25	3	5	18	1
22	20	5	23	12	25	28	7	9	24	6	16	4	1	22	20	5	23	12	25	28	7	9	24	6	16	4	1
23	7	16	20	25	24	1	23	7	16	20	25	24	1	23	7	16	20	25	24	1	23	7	16	20	25	24	1
24	25	20	16	7	23	1	24	25	20	16	7	23	1	24	25	20	16	7	23	1	24	25	20	16	7	23	1
25	16	23	24	20	7	1	25	16	23	24	20	7	1	25	16	23	24	20	7	1	25	16	23	24	20	7	1
26	9	2	23	18	4	17	7	8	5	14	16	10	28	3	20	27	6	11	25	12	22	21	24	15	13	19	1
27	4	21	16	26	6	17	24	10	9	11	7	15	28	2	25	8	13	3	23	12	5	19	20	18	22	14	1
28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28	1

Завдання №2. Виконати наступні операції над елементами поля GF(p), де p=29; для обчислень брати різні первісні елементи з таблиці мультиплікативних циклів елементів M29 із GF(29);

b,c,d є GF(29), 1.b = 4, c = 7; 2. b = 12, c = 17; 3. b = 22, c = 25.

1. b+c≡d

Для кожної пари b та c, обчислимо суму b + c за модулем 29:
При b = 4 і c = 7: d = (4 + 7) mod 29 = 11
При b = 12 і c = 17: d = (12 + 17) mod 29 = 0
При b = 22 і c = 25: d = (22 + 25) mod 29 = 18

2. b-c≡d

Знайдемо обернений за додаванням елемент −c для кожного значення c, а потім додамо його до b за модулем 29

При b = 4, c = 7
–c ≡ −7 (mod29) = 22 (mod29)
b−c ≡ 4 + 22(mod29) ≡ 26(mod29)

При b = 12, c = 17
−c ≡ −17(mod29) ≡ 29 − 17 = 12(mod29)
b−c ≡ 12 + 12(mod29) ≡ 24(mod29)

При b = 22, c = 25
−c ≡ −25(mod29) ≡ 29 − 25 = 4(mod29)
b−c ≡ 22 + 4(mod29) ≡ 26(mod29)

3. b*c≡d(mod29), (w^j є GF(29)

При b=4, c=7 та w=2: d=(4*7)mod 29 = 2^2 * 2^12 mod 29 ≡ 2^14 mod 29 = 28
При b=12 і c=17 та w=10: d=(12*17)mod 29 = 10^7 * 10^21 mod 29 ≡ 10^28 mod 29 [28 mod 28 = 0]= 1
При b=22 і c=25 та w=8: d=(22*25)mod 29 = 8^18 *8^24 mod 29 = 8^42 mod 29 [42 mod 28 = 14]= 8^14 mod 29 ≡ 28

4. b : c≡d(mod29), (w^j є GF(29))
При b=4, c=7 та w=8: d=(4/7)mod 29 = 8^10 / 8^4 ≡ 13 mod 29
При b=12 і c=17 та w=3: d=(12/17)mod 29 = 3^7 / 3^21 ≡ w^28 * w^-14 = 28
При b=22 і c=25 та w=21: d=(22/25)mod 29 = 21^18 /21^24 ≡ w^28 * w^-6 = 9

5. b^m≡d(mod29), c^m≡d(mod29), m=32, 37, 43.

При b=4 та m=32 та w=2: d=(4^32)mod29 = (2^2)^32 mod29 = 2^64 mod29 = 2^8 mod29 = 24
При c=7 та m=32 та w=2: d=(7^32)mod29 = (2^12)^32 mod29 = 2^384 mod29 = 2^20 mod29 = 23

При b=12 та m=37 та w=15: d=(12^37)mod29 = (15^21)^37 mod29 = 15^777 mod29 = 15^21 mod29 = 12
При c=17 та m=37 та w=15: d=(17^37)mod29 = (15^7)^37 mod29 = 15^259 mod29 = 15^7 mod29 = 17

При b=22 та m=43 та w=2: d=(22^43)mod29 = (2^26)^43 mod29 = 2^1118 mod29 = 2^26 mod29 = 22
При c=25 та m=43 та w=2: d=(25^43)mod29 = (2^16)^43 mod29 = 2^688 mod29 = 2^16 mod29 = 25

6. d≡b^(-1)(mod29); d≡c^(-1)(mod29); (w^j є GF(29).

4^(-1) ≡ (2^2)^(-1) ≡ 1 * 2^(-2) ≡ 2^28 * 2^(-2) ≡ 2^26 mod 29 ≡ 22
7^(-1) ≡ (2^12)^(-1) ≡ 1 * 2^(-12) ≡ 2^28 * 2^(-12) ≡ 2^16 mod 29 ≡ 25

12^(-1) ≡ (10^21)^(-1) ≡ 1 * 10^(-21) ≡ 18^28 * 10^(-21) ≡ 10^7 mod 29 ≡ 17
17^(-1) ≡ (11^21)^(-1) ≡ 1 * 11^(-21) ≡ 18^28 * 11^(-21) ≡ 11^7 mod 29 ≡ 12

22^(-1) ≡ (26^22)^(-1) ≡ 1 * 26^(-22) ≡ 26^28 * 26^(-22) ≡ 26^6 mod 29 ≡ 4
25^(-1) ≡ (26^20)^(-1) ≡ 1 * 26^(-20) ≡ 26^28 * 26^(-20) ≡ 26^8 mod 29 ≡ 7

7. Дано p- просте число, вибрати w- первісний елемент поля GF(p), перевірити і довести факт його первісності при p=149; 379; 983.

p=149, нехай w=13

Знаходимо прості дільники числа p-1=148: d = 2, 37

Для кожного m знаходимо w^m mod p

2^148/2 mod 149 ≡ 102 != 1

2^148/37 mod 149 ≡ 148 != 1

Можна вважати 13 первісним елементом

p=379, нехай w=7

Знаходимо дільники числа p-1=378: d = 2, 3, 7

Для кожного m знаходимо w^m mod p

10^378/2 mod 379 ≡ 378 !≡ 1

10^378/3 mod 379 ≡ 51 !≡ 1

10^378/7 mod 379 ≡ 125 !≡ 1

Число 7 можна вважати первісним елементом

p=983, нехай w=11

Знаходимо дільники числа p-1=982: d = 2, 491

Для кожного m знаходимо w^m mod p

3^982/2 mod 983 ≡ 121 !≡ 1

3^982/491 mod 983 ≡ 982 !≡ 1

Можна вважати 11 первісним елементом